

Inhoud

- 7 Kaarten en plattegronden
- 9 Woord vooraf
- 1 11 Welkom in Apulië: de hak van de laars**
  - 12 Ligging en landschap
  - 16 Klimaat en beste reistijd
  - 17 Bevolking
  - 19 Economie
  - 20 Bestuur en staatsinrichting
  - 21 Religie
  - 23 Bekende personen
  - 24 Toeristische mogelijkheden
- 2 27 Een geschiedenis in vogelvlucht**
  - 28 Het begin
  - 29 Grieken
  - 30 Romeinse verovering
  - 33 Byzantijnen en Arabieren
  - 34 De Normandiërs en Anjou
  - 41 Spanje, Habsburg en Bourbon
  - 43 Risorgimento
  - 44 Eerste Wereldoorlog
  - 44 Fascisme en Tweede Wereldoorlog
  - 46 Naoorlogs Italië
- 3 49 Kunst en cultuur**
  - 50 Typische bouwwerken van Apulië
  - 55 Kunststijlen
- 4 63 De smaak van Apulië**
  - 64 Cucina pugliese
  - 72 De wijnen van Apulië
- 5 75 Foggia**
  - 76 Foggia
  - 78 Van Bovino naar Lucera
  - 81 *Borghi più belli d'Italia* in Gargano en Daunië
  - 87 Van San Severo naar San Giovanni Rotondo
  - 91 Van Vico del Gargano naar de Tremiti-eilanden en Vieste
  - 98 Monte Sant'Angelo en Manfredonia
- 6 107 Barletta-Andria-Trani**
  - 108 Van Barletta naar Canne della Battaglia
  - 119 Minervino Murge en Spinazzola
  - 121 Castel del Monte
  - 122 Andria, Trani en Bisceglie
- 7 137 Bari**
  - 138 Bari
  - 145 Het noordwesten van de provincie Bari
  - 153 Altamura en Gravina in Puglia
  - 163 Op weg naar de Valle d'Itria
  - 165 De Valle d'Itria
  - 174 Zuidoostelijk kustgebied
- 8 181 Taranto en Brindisi**
  - 182 Taranto (stad)
  - 185 Het Gravinagebied
  - 190 De Valle d'Itria van Taranto en Brindisi
  - 202 Brindisi (stad)

208 Messapische gebieden

213 Grottaglie en Manduria

9 **221 Lecce**

222 Lecce

229 Otranto en omgeving

235 Van Otranto naar Santa Maria di
Leuca; de Adriatische zuidkust

238 Tussen Santa Maria di Leuca en
Gallipoli

239 Gallipoli

242 Via het binnenland naar Porto
Cesareo

246 Het Griekse hart van de provincie
Lecce

i **250 Algemene informatie**

r **260 Register**

Woord vooraf

Apulië ligt in de hak van de laars van Italië. Hoewel de regio nog niet behoort tot de traditionele toeristische bestemmingen, weten reizigers het aantrekkelijke Apulië steeds meer te waarderen en ontdekken ze de rijke geschiedenis en het afwisselende landschap. De middeleeuwse stadscentra dragen de sporen van een turbulente geschiedenis vol vreemde veroveraars die kathedralen en kastelen lieten bouwen. Het landschap wordt gekenmerkt door witgekalkte stadjes en huizen met puntdaken. Wees niet bang om te verdwalen in de wirwar van stegen en smalle straten; de vriendelijke bevolking staat altijd klaar om je de weg te wijzen.

Laat je verrassen door Apulië; het landschap heeft veel te bieden en een voortreffelijk klimaat doet de rest.

Ingrid Janssens

Bari

De provincie Bari is vernoemd naar de gelijknamige hoofdstad van Apulië. Zandstranden, vissershavens en stadjes op steile hellingen aan de kust wisselen de heuvels vol olijf- en amandelbomen van het binnenland af. De stad Bari is een bruisend centrum vol indrukwekkende monumenten. San Nicola ligt hier begraven, waardoor jaarlijks duizenden pelgrims uit de hele wereld naar deze stad trekken. Andere provinciesteden hebben historische centra met kastelen en kathedralen, die een bezoek waard zijn. En vergeet Alberobello niet met de typische trulli, dat op de werelderfgoedlijst van UNESCO staat.

< Kleurrijk balkon van Palazzo Morelli in Locorotondo.

Gelovigen bidden in de crypte van de San Nicola in Bari.

BARI

Bari is de hoofdstad van Apulië. Het is een levendige haven- en universiteitsstad aan de Adriatische Zee met kloosters, kerken, paleizen en theaters. Er is een keur aan gebouwen in verschillende architectonische stijlen. Bari is een winkelstad met een bruisend nachtleven en fijne restaurants. Geniet van de haven en de zee, de nauwe straten en de geuren van de stad. De lange kustlijn van Bari geeft joggers en wandelaars de ruimte.

Geschiedenis

Bari zou al in 1500 v.Chr. door de Illyriërs zijn gesticht. Het was de hoofdstad van Peucetië. In de 4de eeuw v.Chr. werd het een Romeins municipium onder de naam Barium. Het was een belangrijk knooppunt aan de Via Appia-Traiana. Tussen 847 en 871 was het een Arabisch emiraat. Daarna werd het heroverd door de Byzantijnen en in 1071 ingenomen door de Normandiërs. Vanaf 1282 viel Bari onder het koninkrijk Napels en kwam het onder het gezag van de huizen van Anjou, Aragon, Habsburg en Bourbon. Het werd in 1861 onderdeel van Italië.

Bari Vecchia

De historische wijk, lang een doolhof vol armoede, is opgeknapt en tegenwoordig gemoedelijk en veilig. In de vroege ochtend is de rust rond Piazza del Ferrarese en Piazza Mercatile, waar het nachtleven plaatsvindt, weergekeerd. Ga naar de vismarkt in de Porto Vecchio. De lokale vissers verkopen hier elke

Bari

dag hun vangst. Doordeweeks is dat vroeg in de ochtend, op zondag duurt het tot het middaguur.

Proef de sfeer van de oude stad; het labyrint van smalle straten en stegen, balkons met wasgoed, de geur van versgebakken brood en fruitstalletjes op de hoek. De *orechiette* (pasta) ligt buiten te drogen. De deuren zijn open en

SINT-NICOLAAS VAN BARI

Er is weinig met zekerheid bekend over het leven van Sint-Nicolaas. Volgens mondelinge overlevering zou hij rond 280 geboren zijn in Patara, niet ver van Myra, in de buurt van het tegenwoordige Demre in het zuidwesten van Turkije. Hij overleed op 6 december 342 of 352. Al op jonge leeftijd werd Nicolaas door zijn oom, een bisschop, tot priester gewijd en legde hij de kloostergeloften af. Hij stond bekend om zijn vergevingsgezindheid. Later was Nicolaas bisschop van Myra, waar hij na zijn dood werd begraven. In 1087 dreigden de Turken Myra te veroveren. Om te voorkomen dat de overblijfselen van Nicolaas in handen van moslims zouden vallen, voeren zeelieden uit Bari naar Myra. Ze namen zijn beenderen mee terug om ze in de speciaal gebouwde Basilica di San Nicola van Bari te herbegraven. Na zijn dood werd Nicolaas heilig verklaard, omdat hij veel wonderen zou hebben verricht.

Er waren tal van legenden over hem in omloop. Zo gaat het verhaal dat hij een arme man hielp, die drie huwbare dochters had. Van de vader werd verwacht dat hij de toekomstige echtgenoot een bruidsschat, een *dote*, meegaf. De vrouwen konden niet trouwen zonder bruidsschat. Nicolaas gooide in het geheim drie buidels met goud door het open raam met de waarde van een volledige bruidsschat. Geen wonder dat hij beschermheilige van meisjes en huwbare vrouwen werd. Daarnaast was hij beschermer van apothekers, prostituees, boogschutters, kinderen, maagden, kooplieden, studenten, geliefden, slagers, dieven, moordenaars, vissers en zeevlieden. Veel havensteden, zoals Bari, Amsterdam en Aberdeen, hebben Sint-Nicolaas als beschermheilige. Ook is hij een van de schutpatronen van Rusland. Zijn beeltenis is op veel iconen te zien, waar hij herkenbaar is aan de drie gouden bollen of beurzen; attributen die verwijzen naar het verhaal van de bruidsschat.

Elk jaar komen duizenden pelgrims naar het graf in Bari om Sint-Nicolaas te vereren. De eerste 10 dagen van de maand mei vindt het veelkleurige Festa di San Nicola plaats. Op 7 mei wordt een groot icoon van Sint-Nicolaas in processie door de straten van de oude stad gedragen, vergezeld door mensen in speciale kostuums. De volgende dag wordt zijn beeld de zee in gedragen, omgeven door kleurrijke boten. In de avond verwelkomen hoogwaardigheidsbekleders de heilige terug aan land, hetgeen verwijst naar de aankomst van zijn beenderen in Bari in 1087. Op de laatste dag van de belangrijkste festiviteiten zijn er religieuze diensten en wordt het jaarlijks terugkerend evenement afgesloten met een gigantisch vuurwerk. In het verleden heeft Turkije een verzoek ingediend om de relikwieën terug te krijgen, omdat het zou gaan om Turks erfgoed. Dit is door Italië afgewezen.

je kunt een blik werpen in de keukens van de huizen. Het verleden wordt vermengd met nieuwe ambitieuze culturele projecten, zoals het MUSASS (Museo Archeologico di Santa Scolastica).

Voor het historisch centrum ligt de wijk Bari Murattiana met prachtige gebouwen. In 1813 werd onder Joachim Murat, zwager van Napoleon Bonaparte, begonnen met de bouw van een nieuw gedeelte met brede straten. De stad eindigt bij de zee op de Lungomare Nazario Sauro.

Basilica di San Nicola

De **Basilica di San Nicola** is in Bari een van de belangrijkste heilige plaatsen van het christendom.

Vanuit architectonisch oogpunt is het een indrukwekkend voorbeeld van de middeleeuwen. Het is het eerste gebouw in Apulië waar de nieuwigheden uit Centraal-Europa, zoals een grote basiliek met een galerij, werden gecombineerd met lokale Byzantijnse tradities en invloeden uit Campanië en Cassino. Het is al eeuwen een belangrijke pelgrimsplaats. Het gebouw trekt veel jonge orthodoxe bezoekers uit Rusland. De benedictijner abt Elia stichtte het gebouw om de gestolen relieken van San Nicola in te bewaren. De werkzaamheden duurden meer dan een eeuw. Paus Urbanus II wijdde de crypte in het jaar 1089 in, maar de inzegening van het hele gebouw vond pas plaats in 1197.

► **BASILICA DI SAN NICOLA.** Largo Abate Elia 13. Geopend: ma.–za. 7–20.30, zo. 7–22 uur. Tel. +39 0805737111. www.basilicasannicola.it

Cattedrale di San Sabino

Hoewel de Basilica di San Nicola de meeste bezoekers trekt, is de kathedraal het ware hart van de stad en het symbool van het oude bisdom. Het is de zetel van de aartsbisschop. Onder het gebouw liggen de resten van een Byzantijnse kerk die gewijd was aan Santa Maria en in 1034 werd afgebroken. Het grondplan van de huidige romaanse kerk is gebaseerd op de Basilica di San Nicola. De kathedraal dateert uit 1156, het jaar waarin Bari werd verwoest door de Normandische koning Willem de Slechte. Door de eeuwen heen heeft het gebouw diverse wijzigingen ondergaan. In de 18de eeuw kwam er een barokke aankleding en in de 20ste eeuw werd bij restauraties de middeleeuwse stijl

De kathedraal van Bari.